A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Iránymutatás a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének opcionális alkalmazásához

(2011/C 99/03)

1. BEVEZETÉS

(1) Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. október 13-i 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [1] 10c. cikke lehetőséget nyújt a tagállamok számára, hogy amennyiben villamosenergia-rendszereik bizonyos feltételeknek eleget tesznek, egy átmeneti időszakon belül ingyenesen osszanak ki kibocsátási egységeket villamosenergia-termelést végző létesítmények számára. Az említett feltételek az energiarendszer korszerűsítéséhez kapcsolódnak; azoknak a tagállamoknak pedig, amelyek élni kívánnak az ingyenes kiosztás lehetőségével, ezzel párhuzamosan különböző lépésekkel kell arról gondoskodniuk, hogy az energiarendszer fejlesztése érdekében beruházások induljanak például az infrastruktúra bővítése vagy a tiszta technológiák terén, mégpedig az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek értékének megfelelő nagyságrendben.

(2) Hangsúlyozni kell, hogy a feltételek teljesítése nem kötelez az opció igénybevételére, adott esetben a tagállam dönthet úgy is, hogy eltekint alkalmazásától, mert azzal aukciós bevételtől esne el. Az opció alkalmazása mellett döntő tagállamoknak viszont mindenkor be kell tartaniuk a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkében foglalt rendelkezéseket.

(3) A kibocsátáskereskedelem előnyeinek legteljesebb mértékű kiaknázásához és a belső piaci versenytorzulások elkerüléséhez mindenképpen összehangolt kibocsátáskereskedelmi rendszerre van szükség. Ezt szem előtt tartva a 2003/87/EK irányelv az árverés útján történő értékesítést határozza meg a kiosztás követendő alapelveként, mivel annak ez a legegyszerűbb, és az általános vélekedés szerint gazdaságilag leghatékonyabb módja. Az árverés emellett egyenlő versenyfeltételeket teremt a belső villamosenergia-piacon a további fejlesztésekhez.

(4) A 2003/87/EK irányelv ezen túlmenően kifejezetten kiköti, hogy 2013-tól főszabályként a teljes kibocsátásiegység-mennyiséget árverés útján kell értékesíteni a villamosenergia-ágazatban, figyelembe véve, hogy az ágazat a fogyasztói árképzésben érvényesíteni tudja a szén-dioxid-kibocsátás alternatív költségeit, s ezzel további nyereséget tud képezni („váratlan nyereség”). Az árverés alkalmazásával ilyen váratlan nyereség nem merül fel.

(5) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének egyes rendelkezései eltérést jelentenek az irányelv számos alapelvéhez képest, különös tekintettel a kiosztás teljesen összehangolt, egységes uniós szemléletére, az árverés mint elsődleges kiosztási módszer bevezetésére, és az ingyenes kiosztás lehetőségének kifejezett kizárására a villamosenergia-termelés ágazatában. Az említett alapelvek és szabályok a rendszer lehető legnagyobb fokú gazdasági hatékonyságát hivatottak biztosítani. Ennek megfelelően a 10c. cikkben foglaltakat oly módon kell végrehajtani, hogy a 2003/87/EK irányelv általános szabályai és célkitűzései ne sérüljenek.

(6) Mindezek fényében, valamint figyelembe véve több tagállam aggályait a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének alkalmazásából eredő esetleges versenytorzulásokkal kapcsolatban, a Bizottság szükségesnek tartja, hogy iránymutatást adjon a 10c. cikk végrehajtásához, mégpedig az alábbi okokból:

— Az irányelv értelmében a Bizottságnak értékelnie kell a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkét alkalmazni kívánó tagállamok egyedi kérelmeit. A Bizottság ezen iránymutatás elfogadásával ehhez átlátható keretet teremt.

— A 2003/87/EK irányelv 10c. cikke mentességet jelent a 2003/87/EK irányelv egyes alapelveinek betartása alól. Gondoskodni kell arról, hogy ezen mentesség értelmezése és alkalmazása olyan módon történjen, hogy az ne ássa alá az irányelv általános célkitűzéseit.

— A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (3) bekezdése értelmében a Bizottságnak komitológiai eljárás révén útmutatást kell nyújtania ahhoz, „hogy a kiosztási módszer ne okozzon indokolatlan torzulásokat a versenyben, és minimalizálja a kibocsátás csökkentésére irányuló ösztönzőkre gyakorolt kedvezőtlen hatásokat”; a kiosztási módszertannal kapcsolatos egyéb elemeknek, így például az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek 10c. cikk (2) bekezdése szerinti maximális mennyiségének meghatározása szintén egységes értelmezést igényel.

— A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének alkalmazási köre kizárólag a villamosenergia-termelő ágazatra terjed ki. Ezen oknál fogva megállapodásra kell jutni azzal kapcsolatban is, hogy e rendelkezés alapján mely intézmények lehetnek jogosultak a kibocsátási egységek átmeneti ingyenes kiosztására.

— A 2003/87/EK irányelv 10c. cikke bevezet néhány technikai fogalmat (bruttó végső nemzeti fogyasztás, az ingyenes kibocsátási egységek piaci értéke), de nem határozza meg őket. A 10c. cikket a tagállamok csak egyértelmű iránymutatás segítségével alkalmazhatják következetesen.

— A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének egyes rendelkezései a tagállamokat bizonyos fokú mérlegelési jogkörrel ruházzák fel a végrehajtást illetően. Különösen igaz ez az egyes tagállamok nemzeti tervére és

[1] HL L 275., 2003.10.25., 32. o.

az ahhoz kapcsolódó beruházásokra. Más rendelkezések olyan új elemekkel egészítik ki a 2003/87/EK irányelvet, amelyeket össze kell egyeztetni a rendszer piacalapú szemléletével. A 10c. cikk végrehajtása nem hathat a 2003/87/EK irányelv célkitűzései ellenében, és az uniós belső piac versenyfeltételeinek egyenlőségét sem veszélyeztetheti.

2. A TAGÁLLAMI SZINTEN ÁTMENETI JELLEGGEL INGYENESEN KIOSZTOTT KIBOCSÁTÁSI EGYSÉGEK MAXIMÁLIS SZÁMA

2.1. Az egységek maximális számának meghatározása

(7) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (2) bekezdése megállapítja azon kibocsátási egységek maximális számát, amelyek az arra jogosult tagállamokban 2013-ban ingyenesen kioszthatók a jogosult létesítmények számára. E rendelkezésnek megfelelően a kiosztott kibocsátási egységek számát évről évre fokozatosan csökkenteni kell olyan mértékben, hogy 2020-ra teljesen megszűnjön ez a gyakorlat.

(8) A kérelmeknek a 10c. cikk (6) bekezdése szerinti értékelésekor a Bizottság ellenőrzi, hogy az adott tagállamban 2013-ban a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkében foglaltak szerint ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek maximális száma nem haladja-e meg a 10c. cikk (2) bekezdése alapján az I. mellékletben megadott számítás szerint meghatározott értéket.

2.2. Az ingyenes kiosztás fokozatos csökkentése

(9) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (2) bekezdése egyértelműen kimondja, hogy „az átmeneti ingyenes kibocsátási egységeket (…) fokozatosan csökkenteni kell úgy, hogy 2020-ban már ne legyen ingyenes kiosztás.” Ehhez a fokozatos csökkentés ütemének hitelesnek és meggyőzőnek kell lennie a kibocsátási egységek ingyenes kiosztásának 2013-as kiindulási helyzetétől kezdve az ingyenes kiosztás 2020-as teljes lezárásáig.

(10) Azon jogszabályi kötelezettség fényében, hogy az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek arányát legfeljebb hét éven belül 70 %-ról egészen 0 %-ra kell csökkenteni, az ingyenes kiosztás gyakorlatának 2020-ig történő teljes megszüntetéséig tett köztes (a 70 % és a 0 % közötti) lépésekben hitelt érdemlően és meggyőzően érvényre kell jutnia egy egyértelmű, fokozatosan csökkenő tendenciának.

(11) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (5) bekezdése szerint benyújtott kérelmek értékelésekor a Bizottság megvizsgálja, hogy az érintett tagállam fokozatos áttérése a teljes körű árverésre hitelt érdemlő és meggyőző-e. A csökkentések túlzottan későbbre ütemezésével ugyanis a 2013–2020. közötti időszak egészét tekintve összességében több kibocsátási egység kerülne ingyenes kiosztásra, és ezzel indokolatlanul torzulna az uniós piaci verseny. Ez viszont összeegyeztethetetlen az irányelv 10c. cikkének (5) bekezdésével. A Bizottság úgy véli, hogy a tagállamok bizonyos mérlegelési jogkörrel rendelkeznek a kibocsátáscsökkentési pálya meghatározásában. A Bizottság megítélése szerint akkor teljesül a fokozatos csökkentés követelménye és a verseny abban az esetben nem torzul indokolatlanul, ha a tagállam a csökkentéssel kapcsolatban vagy lineáris pályát határoz meg, vagy olyan nemlineáris pálya követéséről rendelkezik, amelyben a 2013–2020. közötti időszakban ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek mennyiségének csökkenése bármely két egymást követő év viszonylatában legfeljebb 50 %-kal tér el a 2020-as 0 % teljesítéséhez a fennmaradó időszakban szükséges éves átlagos csökkenés mértékétől.

3. AZ INGYENES KIOSZTÁSRA JOGOSULT LÉTESÍTMÉNYEK

3.1. Határnap

(12) A villamosenergia-termelő ágazaton belül azok a létesítmények lehetnek jogosultak ingyenes kibocsátási egységekre, amelyek 2008. december 31-én már üzemeltek. A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (5) bekezdése szerint benyújtott kérelmekben a tagállamoknak igazolniuk kell, hogy a területükön működő és a kibocsátási egységek 2003/87/EK irányelv 10c. cikke szerinti átmeneti ingyenes kiosztására jogosultnak tekintett létesítmények megfelelnek ennek a feltételnek, feltüntetve a szóban forgó létesítmények 2008. és 2010. közötti hitelesített kibocsátását, valamint a közösségi független ügyleti jegyzőkönyv (CITL) szerinti engedélyszámát és számlatulajdonosát. Ezek az adatok egyben azt is tanúsítják, hogy a létesítmény még üzemel, időközben nem szüntette meg működését.

(13) Ezen túlmenően azok a létesítmények is jogosultnak tekinthetők a kibocsátási egységek 2003/87/EK irányelv 10c. cikke szerinti átmeneti ingyenes kiosztására, amelyek esetében a releváns beruházási folyamat 2008. december 31-ig „fizikailag megkezdődött”.

(14) Ez ugyanis azt jelenti, hogy egy erőmű megépítésével kapcsolatos döntés meghozatalakor még nem játszhatott szerepet azon lehetőség ismerete, hogy a jövőben ingyenes kibocsátási egységekben részesülhet az új létesítmény.

(15) A fenti megfontolások fényében akkor mondható el egy beruházási folyamatról, hogy legkésőbb 2008. december 31-ig fizikailag megkezdődött, ha a beruházási döntést bizonyíthatóan nem befolyásolta a kibocsátási egységek ingyenes kiosztásának lehetősége. Ezt a tagállamok úgy igazolhatják, ha érdemi bizonyítékokat szolgáltatnak a következőkről:

— a helyszínen fizikailag megkezdődtek az építési munkák, és ennek 2008. december 31-én már látható jele volt; vagy

— a beruházó (gyakran a létesítmény üzemeltetője) és az építési munkákat végző vállalkozás között a szóban forgó erőmű megépítésével kapcsolatban létrejött szerződés 2008. december 31-nél korábbi keltezésű.

Tekintettel az ilyen beruházások jellegére, a Bizottság álláspontja szerint a fizikailag megkezdődött építési munkák a szóban forgó erőmű építésének előkészítését is jelenthetik, amennyiben végrehajtásuk mindenkor, amikor az szükséges, kifejezett engedély birtokában, adott esetben az illetékes nemzeti hatóság kifejezett engedélye alapján történik. A tagállamoknak be kell nyújtaniuk a vonatkozó, a nemzeti vagy az uniós jog szerint megalapozott jogállással bíró engedélydokumentációt. Amennyiben az előkészítő munka megkezdése nincs kifejezett engedélyhez kötve, más módon szükséges igazolni, hogy az építési munkák fizikailag megkezdődtek.

A fenti felsorolás nem tekinthető kimerítőnek, mivel a tagállamok más dokumentumok alapján is igazolhatják, hogy egy adott beruházási döntés meghozatalakor nem játszott szerepet a kibocsátási egységek ingyenes kiosztásának lehetősége.

(16) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (6) bekezdésével összhangban végzett értékeléshez a Bizottságnak egyértelmű és kellően alátámasztott bizonyítékokra van szüksége arra vonatkozóan, hogy teljesülnek az említett feltételek. A tagállamok által a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (5) bekezdése szerint benyújtott kérelmeknek az ebben a tekintetben releváns összes információt tartalmazniuk kell, ellenkező esetben a Bizottság elutasítja a kérelemben szereplő létesítmények jegyzékét.

3.2. **Villamosenergia-termelést végző létesítmények**

(17) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok egy átmeneti időszakon belül ingyenesen oszthatnak ki kibocsátási egységeket villamosenergia-termelést végző létesítmények részére. A 2003/87/EK irányelv nem határozza meg a „villamosenergia-termelést végző létesítmények" fogalmát. Mivel eltérést jelent a 2003/87/EK irányelv azon általános szabályához képest, mely szerint a villamosenergia-termelő ágazat számára nem osztható ki ingyenesen kibocsátási egység, a fogalmat úgy kell értelmezni, hogy ne sérüljenek az irányelv célkitűzései.

(18) Ezt a megközelítést az indokolja, hogy a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének végrehajtása nem érintheti hátrányosan a kérdéses tagállam iparát és az uniós piacot.

(19) A „villamosenergia-termelést végző létesítmények" fogalmának meghatározása céljából utalás történik a 2003/87/EK irányelv 3. cikkének u) pontjában meghatározott, illetve 10c. cikkének (2) bekezdésében említett „villamosenergia-termelő" fogalmára. E meghatározásnak megfelelően a fogalom kiterjed a kizárólag villamos energiát termelő összes létesítményre, valamint a villamos energiát és hőt egyaránt termelő létesítményekre [1], azokra a létesítményekre azonban nem, amelyek a tüzelőanyag-égetésen, azaz villamosenergia-termelésen és/vagy hőtermelésen kívül a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységek közül mást is végeznek.

(20) A fentieket figyelembe véve a Bizottság az alábbi létesítményeket tekinti a kibocsátási egységek 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (1) bekezdése szerinti ingyenes kiosztására jogosultnak:

a) a 2003/87/EK irányelv 3. cikkének u) pontja értelmében villamosenergia-termelőnek minősülő létesítmények, valamint

b) a villamosenergia- és hőtermelő létesítmények vonatkozásában azon létesítmények, amelyeknek kizárólag a villamosenergia-termeléshez köthető kibocsátását veszik figyelembe.

(21) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (6) bekezdésével összhangban végzett értékelés során a Bizottság ellenőrzi a fenti követelmény teljesülésének igazolásához szükséges bizonyítékok meglétét.

(22) A villamos energiát és hőt egyaránt termelő létesítmények villamosenergia-termeléshez köthető kibocsátásának meghatározásához a tagállamoknak gondoskodniuk kell a 2003/87/EK irányelv 10a. cikke és különösen 10a. cikkének (4) bekezdése szerinti végrehajtási intézkedésekkel való összeegyeztethetőségről és hivatkozniuk kell a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (3) bekezdésében említett kiosztási módszerre.

4. **A NEMZETI TERVRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK**

4.1. **A nemzeti tervre vonatkozó alapelvek**

(23) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (1) bekezdésével összhangban az érintett tagállamok nemzeti tervet kötelesek benyújtani a Bizottságnak a beruházásokról. A Bizottság azzal az ajánlással él, hogy a nemzeti terv épüljön olyan közös elvekre, amelyek a leginkább igazságos és következetes módon tudják biztosítani általában véve a 2003/87/EK irányelv, és azon belül a 10c. cikk célkitűzéseinek végrehajtását:

1. alapelv: A nemzeti tervben olyan beruházások szerepeljenek, amelyek közvetlenül vagy közvetve (hálózatokhoz és kiegészítő szolgáltatásokhoz kapcsolódó beruházások) hozzájárulnak az üvegházhatású gázkibocsátás költséghatékony csökkentéséhez.

[1] Fontos hangsúlyozni, hogy azok a létesítmények, amelyek tisztán jogi szempontból a 2003/87/EK irányelv 3. cikkének u) pontja szerint villamosenergia-termelőnek minősülnének, szintén nem jogosultak a 2003/87/EK irányelv 10c. cikke szerinti ingyenes kiosztásra, ha más ipari tevékenységet is végeznek, még akkor sem, ha ez a tevékenység nem tartozik a 2003/87/EK irányelv I. mellékletének hatálya alá, mert nem szerepel ebben a mellékletben vagy mértéke nem haladja meg a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében ezen ipari tevékenység vonatkozásában rögzített határértéket.

2. alapelv: A nemzeti tervben ismertetett beruházások szolgálják azt a célt, hogy a jövőben a lehetséges mértékig ki lehessen küszöbölni a 2003/87/EK irányelv 10c. cikke (1) bekezdésének a) [1] és b) [2] pontjában, valamint c) [3] pontjának első feltételében említett helyzeteket.

3. alapelv: A beruházások legyenek összeegyeztethetőek egymással és a vonatkozó uniós jogszabályokkal. Ne növeljék az erőfölényt, és ne torzítsák indokolatlanul a belső piaci versenyt és kereskedelmet; ahol pedig erre mód van, erősítsék a belső piaci versenyt a villamosenergia-ágazatban.

4. alapelv: A nemzeti terv olyan beruházásokat tartalmazzon, amelyeket a tagállamok az uniós jogból fakadó egyéb célkitűzések és jogszabályi kötelezettségek teljesítéséhez végrehajtandó beruházásokon felül indítanak. Olyan beruházások szintén nem szerepelhetnek a nemzeti tervben, amelyeket a villamosenergia-ellátás keresletének és kínálatának növekedése indokol.

5. alapelv: A nemzeti tervben szereplő beruházásoknak hozzá kell járulniuk az energia-összetétel és a villamosenergia-termelés célú energiaforrások diverzifikációjához és szén-dioxid-intenzitásuk csökkentéséhez.

6. alapelv: A beruházásoknak a kibocsátási egységek 2003/87/EK irányelv 10c. cikke szerinti átmeneti ingyenes kiosztásának megszűnését követően is gazdaságilag életképeseknek kell lenniük, kivéve bizonyos előre meghatározott és a III. mellékletben felsorolt új technológiákat, amelyek még a demonstrációs szakaszban vannak.

(24) A nemzeti tervben meghatározott beruházásoknak a lehetséges mértékig meg kell felelniük ezeknek az alapelveknek. Amennyiben egy adott beruházás esetében nem lehet biztosítani az összes alapelv teljesülését, az érintett tagállamnak részletesen meg kell indokolnia ennek okát. Az ilyen beruházások ezzel együtt nem lehetnek ellentétesek a fenti alapelvekkel és nem áshatják alá az irányelv gerincét adó célkitűzéseket, mint ahogyan a Szerződésekben és a vonatkozó uniós jogszabályokban foglalt célok teljesülését sem veszélyeztethetik.

(25) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (5) bekezdése szerint benyújtott kérelmek értékelésekor a Bizottság megvizsgálja, hogy a felsorolt beruházások milyen mértékben felelnek meg az alapelveknek. Ha a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (5) bekezdése szerint a tagállamok által benyújtott kérelmekben szereplő információ nem kellően részletes ahhoz, hogy a Bizottság átfogó értékelés alapján megalapozott következtetéseket tudjon abból levonni, a Bizottság további információkat kérhet. Amennyiben a Bizottság a megszabott határidőre nem kapja kézhez ezeket a kiegészítő adatokat, a nemzeti terv kérdéses részeit elutasítja. A Bizottság ezen túlmenően a kérelem értékeléséhez más forrásokból vagy adatokból is belátása szerint tájékozódhat.

(26) A bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2001. június 27-i 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [4] rendelkezései alapján a tagállamoknak ellenőrizniük kell, hogy szükség van-e a nemzeti terv környezeti vizsgálatára.

(27) A Bizottság megállapítja, hogy a kibocsátási egységek villamosenergia-termelők számára biztosított ingyenes kiosztása, valamint a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkében előírtak teljesítéséhez szükséges kapcsolódó beruházások finanszírozása az EUMSZ. 107. cikkének (1) bekezdése értelmében véve elviekben állami támogatási elemeket tartalmaz. Az EUMSZ. 108. cikkének (3) bekezdése előírja a tagállamok számára, hogy a Bizottságot tájékoztassák minden olyan intézkedésről, amely állami támogatásnak minősülő elemeket hordoz. A Bizottság értesítését követően a tagállamok mindaddig nem léptethetik életbe a tervezett intézkedéseket, amíg a Bizottság az eljárás során meg nem hozta végső döntését. A Bizottság a közeljövőben az ilyen jellegű támogatások értékelésére összeegyeztethetőségi kritériumokat is be kíván vezetni. A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (5) bekezdése szerint benyújtott kérelmek, valamint az azok nyomán születő bizottsági határozatok semminemű joghatással nincsenek a tagállamoknak az állami támogatásokkal kapcsolatban az EUMSZ. 108. cikke értelmében fennálló értesítési kötelezettségére, tehát a tagállamoknak továbbra is számolniuk kell az állami támogatások előírt bejelentésével. Amikor a Bizottság megvizsgálja, hogy a kibocsátási egységek ingyenes kiosztása és a nemzeti terv összhangban van-e az EUMSZ. 107. cikkének (3) bekezdésével, különös figyelmet fordít arra, hogy ez utóbbi ne eredményezzen indokolatlan versenytorzulást, szem előtt tartva a 2003/87/EK irányelv 10c. cikke révén érvényre jutó közös érdekű célkitűzést. Ha a nemzeti terv a támogatást korlátozott számú kedvezményezettre összpontosítja, illetve ha a támogatás hatására várhatóan erősödik a kedvezményezettek piaci pozíciója, a tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy a támogatás az irányelv általános célkitűzéseinek teljesítéséhez feltétlenül szükséges mértéken túl nem torzítja indokolatlanul a versenyt.

4.2. **Az ingyenes kiosztás igénybevételére jogosító beruházások**

(28) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének címére és általános összefüggéseire való tekintettel e rendelkezés értelmében azon beruházások jogosíthatnak ingyenes kiosztásra, amelyek a villamosenergia-ágazatot érintik, és amelyek végrehajtására 2009. június 25. után kerül sor. Egyéb energiaágazatbeli beruházások elviekben ugyanakkor nincsenek kizárva, amennyiben jogosultságuk a 2003/87/EK irányelv 10c. cikke alapján erősen indokolt.

[1] 2007-ben nincs közvetlen vagy közvetett kapcsolat a Villamosenergia-átviteli Koordinációs Unió (UCTE) által működtetett korábbi hálózattal.

[2] 2007-ben az UCTE által működtetett hálózattal csak egyetlen, legfeljebb 400 MW kapacitású vezetéken keresztüli kapcsolat van.

[3] 2006-ban a villamos energia több mint 30 %-át egyetlen fosszilis tüzelőanyagból állították elő.

[4] HL L 197., 2001.7.21., 30. o.

(29) A tagállamok vannak a legjobb helyzetben annak megítéléséhez, hogy mely beruházások tudnak a leginkább hozzájárulni villamosenergia-termelő ágazatuk korszerűsítéséhez, így az ő feladatuk meghatározni azokat a beruházásokat, amelyek megfelelnek az irányelvben foglalt követelményeknek. A tagállamok felelősek továbbá a 2003/87/EK irányelv 10c. cikke szerint vállalt beruházások végrehajtásával kapcsolatos jelentéstétel nemzeti szintű koordinálásáért ([1]).

(30) A tagállamoknak nemzeti terveikben fel kell sorolniuk azokat a létesítményeket, amelyek a nemzeti tervben meghatározott beruházásokat elvégzik, és listát kell készíteniük azokról a beruházásokról, amelyek a tervek szerint a kibocsátási egységek ingyenes kiosztásából eredően jönnek létre. Ezen túlmenően azt is meg kell határozniuk, hogy az adott beruházások finanszírozása milyen mértékben történik az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységekből származó nyereségből, és erre a beruházási ciklus mely évében kerülne sor.

(31) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikke szerint ingyenesen kiosztott kibocsátási egységekből származó nyereségből finanszírozott beruházások kiegészíthetik a részben egyéb uniós forrásokból (például a 2003/87/EK 10a. cikkének (8) bekezdése alapján az új belépők számára fenntartott tartalék, a regionális alapok, a TEN-E, az európai gazdaságélénkítési program, az európai energiaügyi gazdaságélénkítő program, a SET-terv forrásaiból) finanszírozott beruházásokat, amennyiben megfelelnek az ebben a dokumentumban rögzített követelményeknek és összeegyeztethetők az említett eszközökkel vagy forrásokkal. Ezekben az esetekben azonban az irányelv 10c. cikkének alkalmazása szempontjából a beruházásnak csak az a része számít relevánsnak, amely a 2003/87/EK irányelv 10c. cikke szerint ingyenesen kiosztott kibocsátási egységekből származó forrásokban részesül, feltéve hogy az uniós jogszabályokban meghatározott összfinanszírozási keretet nem lépik túl.

(32) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (1) bekezdésében említett „infrastruktúra", „tiszta technológiák", valamint az „energia-összetétel és az energiaforrások diverzifikációja" fogalmának bizottsági értelmezését tartalmazó, pontosabb meghatározása a IV. mellékletben olvasható.

(33) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikke szerint ingyenes kiosztásra jogosító beruházástípusok nem kimerítő listáját az V. melléklet tartalmazza.

4.3. **Piaci érték**

(34) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (1) bekezdésével összhangban a nemzeti tervben megállapított beruházások értékének a lehetséges mértékig meg kell felelnie az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek piaci értékének. A jogosult tagállamoknak a kibocsátási egységek piaci értékéből kell kiindulniuk a nemzeti szintű beruházások értékének megállapításakor a nemzeti tervekben.

(35) Mivel a tagállamoknak nemzeti terveikben pontos számadatokkal kell tudniuk szolgálni a 2003/87/EK irányelv 10c. cikke értelmében beruházni kívánt összegről, előzetesen meg kell határozni mindazon kibocsátási egységek piaci értékét, amelyeket a 2003/87/EK irányelv 10c. cikke szerint ingyenesen osztanak ki, és ez az érték a későbbiekben már nem korrigálható ([2]).

(36) A Bizottság azzal az ajánlással él, hogy az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek piaci értéke a (2010) 265 végleges bizottsági közleményt kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumban ([3]) az európai szén-dioxid-árakkal kapcsolatban meghatározott modell alapú előrejelzések szerint legyen kiszámítva. A munkadokumentum naprakész előrejelzéseket tartalmaz, amelyek már az Unión belüli megváltozott körülményekkel is számolnak.

(37) Ennek megfelelően a tagállamoknak a VI. mellékletben feltüntetett, a jelenlegi szabályozást és a kibocsátáscsökkentési célkitűzéseket is figyelembe vevő éves értékeket kell kiindulási alapnak tekinteniük az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek nemzeti terveikben szereplő éves piaci értékének kiszámításakor. Az állami támogatás vonatkozó szabályainak fényében a tagállamok beruházandó összegként a VI. mellékletben megadottnál nagyobb értéket is meghatározhatnak, az ott feltüntetett számadatok csupán alsó küszöbnek számítanak.

(38) Az irányelv 10c. cikkével összefüggésben egy adott tagállamban vállalt beruházások értékének meg kell felelnie az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek piaci értékének, hacsak a tagállam igazolni nem tudja, hogy ez objektív szempontok szerint lehetetlen. A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (5) bekezdésével összhangban benyújtott kérelmeikben a tagállamoknak minden olyan bizonyító adatot a Bizottság rendelkezésére kell bocsátaniuk, amely alapján az el tudja végezni a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (6) bekezdése szerinti értékelését.

([1]) Lásd még a 6. pontot és a VII. mellékletet.

([2]) E közlemény alkalmazásában az ingyenes kibocsátási egységek piaci értékének meghatározása független az állami támogatások értékelése keretében végzett piaciérték-meghatározástól. A harmadik kereskedési időszakban érvényes európai szén-dioxid-árak jövőbeli alakulásához szintén nem köthető. Az irányelv némi rugalmasságot biztosít ebben a tekintetben, mivel kimondja, hogy a beruházás értékének „a lehetséges mértékig" kell megfelelnie az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek piaci értékének. Ez azt jelenti, hogy az ingyenes kibocsátási egységek piaci értékének a 10c. cikkben foglaltak végrehajtása céljából végzett meghatározásának a szén-dioxid-árak jövőbeni alakulásának hiteles és meggyőző, előzetes feltételezésén kell alapulnia, de nem kell pontosan tükröznie az európai szén-dioxid-piacokon 2013. és 2020. között létrejött spot, határidős és forward ügyletek napi értékét.

([3]) SEC(2010) 650 bizottsági szolgálati munkadokumentum, amely a következő dokumentumot kíséri: a Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának 20 %-ot meghaladó mérséklésére irányuló lehetőségek elemzése és a kibocsátásáthelyezés kockázatának vizsgálata (Háttérinformációk és elemzés, II. rész).

4.4. **A beruházások összege és az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek piaci értéke közötti egyensúlyt biztosító mechanizmus**

(39) A 2003/87/EK irányelv implicite elismeri azt a tényt, hogy a kibocsátási egységek ingyenes kiosztása váratlan nyereséget eredményezhet, különösen akkor, ha az érintett üzemeltető a kibocsátási egységek pénzügyi értékét ráterheli a fogyasztókra. A villamosenergia-termelők esetében ez a helyzet áll elő, és többek között ennek okán, a „váratlan nyereségek kiküszöbölése érdekében" határozta meg a 2003/87/EK irányelv az árverést a kiosztás alapvető módjaként ([1]).

(40) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikke – az elsősorban árverésen alapuló kiosztás elvétől eltérve – a villamosenergia-termelők esetében a kibocsátási egységek ingyenes kiosztásáról rendelkezik, ezzel impliciten jóváhagyja a váratlan nyereségek megjelenését. Az irányelv 10c. cikke azonban egyértelműen azt a célt tűzi ki, hogy az ilyen nyereséget az érintett tagállam a villamosenergia-termelés korszerűsítésére fordítsa.

(41) Az uniós jog intézkedéseit azok célkitűzéseinek fényében kell értelmezni. A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének rendelkezései alapján és lényegi célkitűzéseit szem előtt tartva megállapítható, hogy a kibocsátási egységek ingyenes kiosztása révén előnyökhöz jutó vállalkozás váratlan nyereségét az érintett tagállam villamosenergia-termelésének korszerűsítésére kell fordítani. Ugyanezen megfontolás alapján az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek értékének akkor optimális a felhasználása, ha az ingyenes kibocsátási egységeket nem használják fel az érintett vállalkozások olyan pénzügyi beruházásokhoz, amelyek végrehajtására az uniós jogból fakadó egyéb kötelezettségek és célok teljesítése érdekében egyébként is sor kerülne. Ha ez nem így történik, többletnyereségre tennének szert, ami a 2003/87/EK irányelvben foglaltak szerint megakadályozandó, és ebből következően ellentétes az irányelv célkitűzéseivel. Ezen túlmenően ez indokolatlan versenytorzulásokhoz is vezetne, ami összeegyeztethetetlen az irányelv 10c. cikkének (5) bekezdésével.

(42) Az említett okokból a kibocsátási egységek 2003/87/EK irányelv 10c. cikke szerinti ingyenes kiosztásában részesülő félnek az ingyenes kibocsátási egységek értékét a nemzeti tervben a 10c. cikk (1) bekezdése alapján meghatározott beruházásra kell fordítania. Azokat a vállalkozásokat, amelyek ilyen beruházás végrehajtása nélkül jutnak ingyenes kibocsátási egységekhez, illetve amelyek a nemzeti tervben meghatározott beruházás(ok) végrehajtását ellentételező mennyiségnél több ingyenes kibocsátási egységhez jutnak, arra kell kötelezni, hogy a többletként fennmaradó kibocsátási egységek értékét adják át a beruházást végző érintett jogalanynak.

(43) Mivel az érintett tagállam villamosenergia-termelésének korszerűsítését szolgáló nemzeti terv olyan vállalkozók által végzendő beruházásokat is tartalmazhat, amelyek nem tartoznak az uniós rendszer hatálya alá ([2]), a nemzeti tervben meghatározott beruházások végrehajtására kijelölt vállalkozások közül nem mindegyik tarthat igényt/lehet jogosult ingyenes kibocsátási egységekre. A 2003/87/EK irányelv 10c. cikke (1) bekezdésének és 10c. cikke (4) bekezdésének rendelkezései fényében a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/54/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/72/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([3]) 2. cikkének (4) és (6) bekezdése szerinti értelemben vett szállítórendszer- és elosztórendszer-üzemeltetők a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (4) bekezdése szerinti hálózatirányítókat jelentik. Ezek a vállalkozások általában nem foglalkoznak villamosenergia-termeléssel vagy -ellátással, ezért elvileg nem kaphatnának kibocsátási egységeket, ám ettől függetlenül a nemzeti tervben foglalt beruházások végrehajtására lehetnek kötelezettek.

(44) A nemzeti tervvel kapcsolatban meghatározott 3. alapelvnek, valamint ezen iránymutatás (27) bekezdésének megfelelően amennyiben fennáll annak a kockázata, hogy a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (1) bekezdése szerint a nemzeti tervben meghatározott villamosenergia-termelési vagy -ellátási beruházások indokolatlan versenytorzulásokhoz vezetnek vagy növelik az erőfölényt, a tagállamoknak tanácsos arra kötelezniük az ingyenes kibocsátási egységek kedvezményezettjeit, hogy szállító- és elosztórendszereket érintő beruházások, illetve ilyen torzulásokat nem eredményező villamosenergia-termelési vagy -ellátási beruházások céljaira forrásokat biztosítsanak.

(45) Nem kizárt az sem, hogy egy vállalkozás kisebb értékű ingyenes kibocsátási egységben részesül, mint ami a nemzeti tervben meghatározott beruházások fedezetéhez szükséges. Ebben az esetben helyénvaló gondoskodni arról, hogy az érintett vállalkozás a nemzeti tervben foglalt kérdéses beruházást végre tudja hajtani.

(46) Az említett okokból, amennyiben az szükséges és indokolt, a tagállamok mechanizmust állíthatnak fel a források megfelelő áthelyezésére a fenti esetekhez kapcsolódóan.

(47) A mechanizmust illetően minden esetben az alábbi követelmények az irányadóak:

a) A nemzeti tervben meghatározott, végrehajtandó beruházásoknak tükrözniük kell a 2003/87/EK irányelv 10c. cikke keretében ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek értékét ahhoz, hogy a beruházások értéke megfeleljen az ingyenes kibocsátási egységek értékének.

([1]) Lásd a 2009/29/EK irányelv (15) preambulumbekezdését.

([2]) A 10c. cikk (4) bekezdése kifejezetten megemlíti a hálózatüzemeltetőket, amelyeknek a villamos energia belső piacáról szóló uniós szabályozásnak (2009/72/EK irányelv) megfelelően a villamosenergia-termeléstől teljesen függetleneknek kell lenniük. A megújuló energiaforrásokból villamos energiát előállító üzemeltetők szintén nem lennének jogosultak kibocsátási egységekre, de a 10c. cikk (1) bekezdésében rögzített beruházások köre rájuk is kiterjed.

([3]) HL L 211., 2009.8.14., 55. o.

b) A nemzeti tervben szereplő és a mechanizmuson keresztül finanszírozott beruházásoknak meg kell felelniük az állami támogatásokra vonatkozó szabályoknak ([1]).

c) A források és beruházások éves kiigazítását, s ezen belül azoknak a következő évre való átvitelét lehetővé kell tenni azzal a feltétellel, hogy a nemzeti terv szerint beruházandó összeg legyen legalább annyi, mint az ingyenes kibocsátási egységek piaci összértéke a 2003/87/EK irányelv 10c. cikke szerint biztosított eltérés iránti tagállami kérelemben szereplő teljes időszakot tekintve (a 2.2 pontban foglaltakat is figyelembe véve).

(48) Ha a nemzeti tervben szereplő beruházásokat egy tagállam árverésből származó bevételekből ([2]) vagy egyéb állami bevételekből finanszírozza, az váratlan nyereséget eredményez azon energiatermelők számára, amelyek a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének megfelelően ingyenesen jutnak kibocsátási egységekhez. Tekintettel a 2009/29/EK módosító irányelv (15) és (19) preambulumbekezdésére, a 10c. cikk (5) bekezdésének e) pontjára, valamint az irányelv átfogó szemléletére és célkitűzéseire, amelyek az árverést határozzák meg a kiosztás elsődleges módjaként, a Bizottság elutasít minden, a 10c. cikk (5) bekezdése szerint benyújtott kérelmet, amely az említett közelítésmódot követi.

5. ÁT NEM RUHÁZHATÓ KIBOCSÁTÁSI EGYSÉGEK

(49) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikke szerinti ingyenes kiosztás lehetőségével élő tagállamok dönthetnek úgy, hogy az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységeket kizárólag abban az évben számíttathassa be az érintett létesítmény kibocsátása ellentételezéseként, amelyben azokat részére kiosztották. Ha egy vállalkozás ilyen feltételekkel jut kibocsátási egységekhez, azokat a piacon nem tudja később értékesíteni, másik évre átvinni vagy másik létesítmény számára átengedni (még ha ugyanazon vállalkozáshoz tartozik is).

(50) Az a tagállam, amely ilyen feltételeket szab, azt kockáztatja, hogy a 10c. cikkben foglaltakat olyan módon hajtja végre, amely nem egyeztethető össze az uniós rendszer célkitűzéseivel és kialakításával, mivel az a kibocsátás általános szintjének csökkentését költséghatékony és gazdaságilag hatékony módon kívánja elérni. Következésképpen ez a 2003/87/EK irányelv jogszerűtlen, a benne foglalt célkitűzésekkel ellentétes alkalmazásához vezetne.

(51) Az át nem ruházható kibocsátási egységek azok birtokosát nem ösztönzik arra, hogy megtegye azokat a rendelkezésére álló kibocsátásmérséklő intézkedéseket, amelyek a kibocsátási egységek jellemző áránál kevesebb költséggel megvalósíthatóak lennének. Az át nem ruházható kibocsátási egységek birtokosa szemszögéből nézve az ilyen kibocsátásmérséklő intézkedések végrehajtása költségesebbnek tűnhet, mint ha csak át nem ruházható kibocsátási egységekből fedezné kibocsátásait.

(52) Ezen megfontolások fényében a Bizottság erősen ajánlja a tagállamok számára, hogy ne éljenek az át nem ruházható kibocsátási egységek kiosztásának lehetőségével. Mindezek ellenére, ha egy tagállam ettől függetlenül szükségesnek érzi e lehetőség alkalmazását, megfelelő bizonyítékokkal alá kell tudnia támasztani, hogy csak annyiban veszi azt igénybe, amennyiben az a 10c. cikkben megjelenő alapvető célkitűzések valamelyikének teljesítéséhez feltétlenül szükséges, és amennyiben ezt a célt egyéb eszközökkel nem lehetne hatékonyabban elérni. A tagállamnak indokolásában kellőképpen figyelembe kell vennie azokat az ösztönzőket, amelyek kibocsátáscsökkentésre késztetnek, valamint számolniuk kell a kibocsátási egységek át nem ruházhatóvá tételéből adódóan az ETS teljesítésének várhatóan növekvő költségeivel.

(53) A fentieket fenntartva, illetve a fentiekre való tekintettel a Bizottság azt az álláspontot képviseli, hogy az irányelv 10c. cikke szerint ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek legalább többségének átruházhatónak kell lennie. Ajánlása szerint az át nem ruházható kibocsátási egységek számát olyan mennyiségre kell korlátozni, amely nem haladja meg az azon ágazatok villamos energiával való ellátásához szükséges összkibocsátást, amelyek nem hordozzák magukban a versenytorzítás kockázatát sem az érintett tagállam, sem az Unió ipari ágazata vonatkozásában (jellemzően ilyen például a lakossági villamosenergia-ellátás ágazata). A 10c. cikk (5) bekezdésének e) pontja és (6) bekezdése értelmében a Bizottságnak el kell utasítania minden olyan kérelmet, amely indokolatlan versenytorzulásokhoz vezetne.

(54) A 10c. cikk (5) bekezdése szerint benyújtott kérelmek értékelésekor a Bizottság megvizsgálja, hogy általában a 2003/87/EK irányelv célkitűzéseivel, és azon belül a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkében foglalt konkrét céllal összevetve indokolt, azaz szükséges és arányos-e az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek meghatározott számának át nem ruházhatóvá tétele, valamint nem okoz-e ez indokolatlan versenytorzulásokat. A Bizottság elutasítja a 10c. cikk (5) bekezdése szerint benyújtott kérelmeket, ha a felsorolt feltételeket nem találja teljesítettnek.

6. ELLENŐRZÉS ÉS VÉGREHAJTÁS

6.1. A kérelem értékelése

(55) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (6) bekezdésével összhangban a Bizottság valamennyi releváns tényezőt, köztük a 10c. cikk (5) bekezdésében meghatározottakat mérlegelve értékeli a kérelmet. Az értékeléskor figyelembe veszi továbbá a Szerződésekből eredő kötelezettségeket és az uniós jog általános elveit. Az értékelési folyamat hatékonyságának biztosítása érdekében a kérelmeket az e dokumentum VII. mellékletében szereplő minta alapján kell elkészíteni. A Bizottság csak azt követően fog hozzá a kérelem értékeléséhez, miután valamennyi információt és az azok alátámasztásához szükséges bizonyítékot megkapott.

([1]) Lásd a (27) bekezdést.

([2]) Az irányelv 10. cikkének (3) bekezdése értelmében a bevételeknek legalább 50 %-át kell csak éghajlatváltozással kapcsolatos célokra felhasználni, a fennmaradó (legfeljebb) 50 % felhasználásáról a tagállamok saját mérlegelési jogkörükön belül teljesen szabadon döntenek.

(56) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikke azzal a céllal került bevezetésre, hogy a jogosult tagállamokban lehetővé tegye a villamosenergia-termelés korszerűsítését. Ezért a szóban forgó cikk az irányelv egyik alapvető elve alóli kivételről rendelkezik. A jelenlegi ítélkezési gyakorlattal összhangban ezt a kivételt oly módon kell értelmezni és olyan mértékben kell alkalmazni, ami a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkében rögzített célkitűzés megvalósításához szükséges, anélkül, hogy ez veszélyeztetné az irányelv átfogó célkitűzéseit.

(57) Az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek értéke, és annak a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (1) bekezdésében előírt beruházások értékéhez való viszonya vonatkozásában fontos megjegyezni, hogy az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek nyomán az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységekből részesülő vállalatoknál váratlan nyereség képződne, amennyiben azok a kibocsátási egységek értékét nem beruházások megvalósítására használnák fel, vagy olyan beruházásokat finanszíroznának belőlük, amelyekre az uniós jogból eredő egyéb célkitűzések megvalósítása és jogszabályi kötelezettségek teljesítése érdekében egyébként is sor került volna. Ebben az esetben nem realizálódna az azon célkitűzésekhez való hozzájárulás, amelyek megvalósítása érdekében a kibocsátási egységek ingyenes kiosztására – a 10c. cikknek megfelelően – sor került.

(58) Érdemes továbbá megjegyezni, hogy a 2003/87/EK irányelv 10c. cikke szerint ingyenesen kiosztott kibocsátási egységekből származó előnyök a verseny indokolatlan, és a 10c. cikk (5) bekezdésének e) pontjával összeegyeztethetetlen torzulásához vezethet, amennyiben a kibocsátási egységeket nem arra a célra használják fel, amelyekre azokat odaítélték.

(59) Mindezek okán a Bizottság az értékelés során különös figyelmet fog szentelni annak vizsgálatának, hogy a jogosult létesítmények részére a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének értelmében juttatott ingyenes kibocsátási egységek értékét az adott létesítmény által megvalósítandó beruházásokra használták-e fel, és amennyiben nem, akkor az ingyenes kibocsátási egységek értékét olyan létesítmények/üzemeltetők vagy vállalatok rendelkezésére bocsátották-e, amelyek vagy nem kaptak ingyenes kibocsátási egységeket, vagy kapott egységeik nem elegendőek a nemzeti tervben rögzített beruházások fedezésére.

(60) Az átláthatóság érdekében és azért, hogy a Bizottság megalapozott értékelést adhasson a kérelemről, a tagállamoknak a kérelmeket a Bizottsághoz való eljuttatást megelőzően közzé kell tenniük, hogy a Bizottság egyéb forrásokból származó információkat és véleményeket is figyelembe vehessen. A tagállamok által benyújtott információk környezeti információnak minősülnek, és mint ilyenek a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([1]), valamint a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Aarhusi Egyezmény rendelkezéseinek a közösségi intézményekre és szervekre való alkalmazásáról szóló, 2006. szeptember 6-i 1367/2006/EK európai parlamenti és tanács rendelet ([2]) rendelkezéseinek hatálya alá esnek. A tagállamoknak továbbá azt is ellenőrizniük kell, hogy a 2001/42/EK irányelv értelmében kell-e környezeti vizsgálatot készíteniük nemzeti tervükről.

6.2. **A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (5) bekezdése szerinti ellenőrzési és végrehajtási rendelkezések**

(61) A nemzeti terv alapján előirányzott beruházásokra vonatkozóan a tagállamoknak egyértelmű és hatékony ellenőrzési és végrehajtási rendelkezéseket kell rögzíteniük, hogy ily módon biztosítsák a nemzeti tervben szereplő beruházások megfelelő végrehajtását. A 2003/87/EK irányelv 10c. cikke (5) bekezdésének d) pontjával összhangban ezeket a rendelkezéseket részletesen ismertetni kell a kibocsátási egységek ingyenes kiosztására irányuló kérelmekben.

(62) A nemzeti tervben előirányzott beruházások ellenőrzése és végrehajtása a tagállamok hatáskörébe tartozik. A Bizottság a kibocsátási egységek ingyenes kiosztására irányuló tagállami kérelmeknek a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (6) bekezdése szerinti értékelése során különös jelentőséget tulajdonít annak, hogy az adott tagállam életbe léptetette-e a nemzeti terv végrehajtására vonatkozó egyértelmű és hatékony ellenőrzési és végrehajtási rendelkezéseket, és ezen belül a nemzeti tervben előirányzott beruházások szigorú ellenőrzésére és hatékony végrehajtására szolgáló mechanizmust. Ebből a célból a tagállamoknak gondoskodniuk kell azon törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések hatálybaléptetéséről, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a kérelemben egyértelműen megnevezett nemzeti hatóságok elvégezhessék a beruházások ellenőrzését.

(63) Ebben a tekintetben az alábbi tényezőknek van különös jelentősége:

— A rendelkezéseknek meg kell határozniuk különböző megfelelőségi mutatókat (ezekre a VIII. melléklet szolgál néhány példával), amelyek alapján az illetékes nemzeti hatóságok értékelhetik a beruházások előrehaladását, valamint a 2003/87/EK irányelvben és ebben az iránymutatásban rögzített követelmények teljesülését.

— Elő kell irányozni, hogy a beruházások tényleges előrehaladásáról azok helyszínén is meg kelljen győződni. Ennek során minden egyes beruházás esetében helyszíni ellenőrzést, illetve külső auditorok által végzett független, éves vizsgálatot kell végezni. Az auditoroknak hivatalos dokumentumot kell kiadniuk, amelyben minden egyes beruházás esetében igazolják annak jellegét és mindegy az egyes év esetében az éves ráfordítás pontos összegét. A dokumentumban igazolni kell továbbá, hogy a feltüntetett kiadások megfelelnek a valóságnak.

([1]) HL L 41., 2003.2.14., 26. o.

([2]) HL L 264., 2006.9.25., 13. o.

— A rendelkezéseknek elő kell írniuk a beruházások harmadik fél által végzendő kvantitatív vagy kvalitatív értékelését, amely megalapozott és független bizonyítékot nyújt arról, hogy a beruházások megfelelnek a 2003/87/EK irányelvben, ebben az iránymutatásban és a nemzeti tervben rögzített követelményeknek.

— Arra az esetre, ha egy vállalat nem teljesíti beruházással kapcsolatos kötelezettségeit (vagy nem járul hozzá a beruházásokhoz azáltal, hogy átruházza a beruházás céljából fel nem használt ingyenes kibocsátási egységek értékét a beruházások és az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek értéke közötti egyensúlyt biztosító mechanizmusra), a tagállamoknak szankciókat és korrekciós intézkedéseket kell előírniuk, hogy így biztosítsák a 2003/87/EK irányelv 10c. cikke szerint ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek értéke és a nemzeti tervben szereplő beruházások értéke közötti egyensúly helyreállítását. A szóban forgó intézkedéseknek hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük, és többek között az alábbiakat kell magukban foglalniuk:

  — Az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek értékének visszafizetésére vonatkozó kötelezettség (amely értéket a visszafizetéskor érvényes piaci érték alapján kell kiszámítani) a beruházás ténylegesen meg nem valósult hányada értékének erejéig;

  — Rendelkezés az adott ország nemzeti tervében és ebben az iránymutatásban szereplő kötelezettségeiket nem teljesítő vállalatoknak kiosztott kibocsátási egységek automatikus elidegenítéséről, amely oly módon is történhet, hogy az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységekből ismét a tagállamok által aukcióra bocsátható kibocsátási egységek lesznek.

  — Visszatartó erővel bíró, szankcionáló jellegű pénzbüntetés.

— Lehetővé kell tenni az egyes létesítmények vonatkozásában előirányzott beruházások egy részének a következő évre való átvitelét olyan összegben, amely megfelel az adott évben meg nem valósult beruházások értékének. A tagállamok felelőssége biztosítani, hogy a kérelemben foglalt időszak során beruházásra fordítsák a megfelelő összeget.

(64) Az ellenőrzési és végrehajtási folyamat eredményeit és az azokat alátámasztó bizonyítékokat fel kell tüntetni a tagállamok által a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Bizottsághoz évente benyújtandó jelentésben. Különösen fontos a jelentéshez csatolni a külső auditorok által kiadott (és hivatalos bélyegzővel ellátott) tanúsítási dokumentumokat, valamint azok hivatalos angol fordítását (ha nem eleve angol nyelven készültek). A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az érintett üzemeltetők éves jelentéseit nyilvánosságra hozzák.

6.3. **A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (1) bekezdése szerinti éves jelentések**

(65) A villamosenergia-termelés korszerűsítését szolgáló beruházásokról szóló, a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (1) bekezdése szerinti éves jelentést a tagállamoknak 2014-től kezdően minden év január 31-ig kell benyújtaniuk a Bizottságnak. A jelentéseknek átfogó képet kell nyújtaniuk az előző évben megvalósított beruházások jellegéről és értékéről [1].

(66) Az éves jelentésekben bizonyítékokkal alátámasztva kell megerősíteni, hogy a beruházások ténylegesen megvalósultak és megfelelnek a 2003/87/EK irányelvben és ebben az útmutatóban rögzített követelményeknek, és ezen belül is hozzájárulnak az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentéséhez.

(67) A jelentéseknek továbbá azt is tanúsítaniuk kell, hogy a beruházásokra éves szinten fordított összeg összhangban áll a beruházásoknak a kérelemben foglalt időszak egészére vonatkozóan az érintett tagállam nemzeti tervében előirányzott, teljes összegével, az ebben az útmutatóban meghatározott, ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek piaci értékét tekintve. A beruházások értékének nem kell megegyeznie az éves szinten ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek meghatározott piaci értékével. Az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek értéke és a beruházások értéke közötti különbségeket azonban az eltérés felmerülését követő évben ki kell egyenlíteni, hogy ily módon – az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek számának folyamatosan csökkenő tendenciáját alapul véve – a kérelemben foglalt időszak során megbízható beruházási pálya rajzolódjon ki.

(68) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (4) bekezdésével összhangban az éves jelentéseket az üzemeltetők által a nemzeti tervben szereplő beruházásaik végrehajtásáról készített, és a tagállamoknak 12 havonta eljuttatott jelentések alapján kell kidolgozni. A jelentéseknek egyéb adatforrásokra, így különösen hivatalos adatokra és független entitás által ellenőrzött adatokra is támaszkodniuk kell. A jelentésekben fel kell tüntetni az adatforrásokat és az igazoló dokumentumokra vonatkozó utalásokat.

(69) A tagállami éves jelentéseket átlátható módon kell a Bizottság rendelkezésére bocsátani. A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (4) bekezdésével összhangban a tagállami éves jelentéseket a Bizottság nyilvánosságra hozza. Az üzleti szempontból érzékenynek minősített információk bizalmas jellegét minden esetben figyelembe kell venni.

(70) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (6) bekezdésével összhangban végzett értékelés során a Bizottság az éves jelentések helytállóságát a benyújtott bizonyítékok alapján értékeli. Amennyiben a benyújtott bizonyítékok nem kielégítőek, további információkat kérhet.

[1] A 2014-ben benyújtandó első éves jelentés a 2009. június 25. és 2013. december 31. között megvalósult beruházásokra terjedhet ki.

(71) Amennyiben egy tagállam éves jelentése nem tartalmaz kellő bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy a nemzeti tervben szereplő beruházások az ütemezésnek megfelelően és az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek nemzeti tervnek megfelelő értékében kerültek végrehajtásra, továbbá, ha:

— az érintett tagállam nem tudja kielégítően megindokolni, hogy egy adott évben miért nem valósultak meg bizonyos beruházások, vagy

— az érintett tagállam nem tudja bizonyítékkal alátámasztani, hogy sor került a 10c. cikk (5) bekezdésének d) pontja szerinti korrekciós intézkedésekre; vagy

— a következő évre vonatkozó éves jelentés nem tartalmaz bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy az elmaradt beruházásokat pótolták,

a Bizottság úgy ítéli, hogy sérül a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkében egyértelműen megállapított, a kibocsátási egységek ingyenes kiosztása és a 10c. cikk (1) bekezdésében előírt beruházások közötti feltételes viszony. Mivel ez a feltételes viszony elengedhetetlen a 10c. cikkben rögzített célkitűzések megvalósulásához, a beruházások elmaradása az érintett vállalatnál többletbevétel keletkezéséhez vezet, és nem járul hozzá a 2003/87/EK irányelvben és különösen annak 10c. cikkében foglalt célkitűzések megvalósításához. Következésképpen ez a 2003/87/EK irányelv jogszerűtlen, a benne foglalt célkitűzésekkel ellentétes alkalmazásához vezethet. A Bizottságnak továbbá ez esetben komoly kételyei merülhetnek fel az állami támogatásokat érintő vonatkozások kapcsán is. Szükség esetén a Bizottság az EUMSZ. 108. cikkének (2) bekezdésében megállapított hivatalos vizsgálati eljárást és/vagy jogsértési eljárást kezdeményezhet. Az EUMSZ. 108. cikkének (2) bekezdésében megállapított hivatalos vizsgálati eljárás nyomán felfüggesztésre kerülhet a 2003/87/EK irányelv 10c. cikke szerinti ingyenes kibocsátási egységek kiosztása az elmaradt beruházások értékének megfelelő értékben. Ha a helyzet nem kerül orvoslásra, az érintett tagállamnak a 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (4) bekezdése szerint elfogadott rendelettel összhangban megfelelő számú kibocsátási egységet kell haladéktalanul árverésre bocsátania.

I. MELLÉKLET

Az ingyenes kibocsátási egységek maximális számának meghatározása

A 2003/87/EK irányelv 10c. cikke értelmében arra jogosult tagállamok részére 2013-ban és az azt követő években kiosztásra kerülő ingyenes kibocsátási egységek számának meghatározása céljából a következő lépésekre van szükség:

a) Az összes jogosult létesítmény 2005 és 2007 közötti éves átlagos kibocsátásának meghatározása.

b) A 2005 és 2007 közötti bruttó végső nemzeti fogyasztás (Gross Final National Consumption – GFNC) éves átlaga és a 2005 és 2007 közötti teljes bruttó villamosenergia-termelés (TGEP) éves átlaga közötti arány meghatározása. Az így kapott (százalékban kifejezett) érték a kibocsátásoknak a $GFNC_{05-07}$-re eső hányadát jelöli.

c) A 2005 és 2007 közötti éves átlagos kibocsátást (lásd az a) pontot) meg kell szorozni a kibocsátásoknak a $GFNC_{05-07}$-re eső hányadával (lásd a b) pontot).

d) Az így kapott eredmény a villamosenergia-termelésből származó kibocsátások GFNC-re eső hányadának 100 %-ban való fedezésére elegendő kibocsátási egységek mennyiségét tükrözi. Ezt az értéket meg kell szorozni egy változóval, amely 2013-ban nem haladhatja meg a 0,7-et (70 %), és amelynek értéke 2013 után minden évben csökkenve 2020-ra 0 (0 %) lesz: így kapjuk meg a 2003/87/EK irányelv értelmében egy átmeneti időszakban – 2013-ban és az azt követő években – kioszthető ingyenes kibocsátási egységek maximális számát.

A 10c. cikk (2) bekezdése szerinti ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek maximális mennyiségét az alábbi képlettel lehet meghatározni:

$$TQFA_x = (GFNC_{05-07}/TGEP_{05-07}) \times AAQE^{EI}{}_{05-07} \times a_x$$

Rövidítés	Magyarázat
$TQFA_x$	Az x évben ingyenesen kioszthető kibocsátási egységek teljes mennyisége. Az x a 2013 és 2020 közötti évek valamelyikét jelölheti
x	A 2013 és 2020 közötti időszak egyes éveit jelölő változó
$GFNC_{05-07}$	A 2005 és 2007 közötti bruttó végső nemzeti fogyasztás (Gross Final National Consumption – GFNC) éves átlaga
$TGEP_{05-07}$	A 2005 és 2007 közötti bruttó villamosenergia-termelés éves átlaga (107000-es Eurostat- kód a 6000-es termékkódon „(villamos energia)” belül)
$AAQE^{EI}{}_{05-07}$	A jogosult létesítmények 2005 és 2007 közötti éves átlagos kibocsátásának mennyisége
a_x	Változó, amely a 2005 és 2007 közötti hitelesített éves átlagkibocsátás azon hányadát jelöli, amely az érintett tagállam bruttó végső nemzeti fogyasztásának felel meg. A változó értéke 2013-ban nem haladhatja meg a 0,7-et (70 %) (a_{2013}), 2013 után minden évben csökkennie kell, majd 2020-ra el kell érnie a nullát (0 %).

A számítás elvégzéséhez a tagállamoknak meg kell állapítaniuk, hogy mely létesítmények tekinthetők jogosultnak a kibocsátási egységek 2003/87/EK irányelv 10c. cikke szerinti átmeneti ingyenes kiosztására. A villamos energiát és hőt egyaránt termelő létesítmények esetében kizárólag a villamosenergia-termelésből eredő kibocsátás veendő figyelembe.

A bruttó végső nemzeti fogyasztás fogalmával kapcsolatos további információk és a kiszámítására szolgáló képlet a II. mellékletben található.

A kibocsátási egységek fenti képlet alapján kiszámított teljes mennyisége a nemzeti szinten x évben ingyenesen kioszthető kibocsátási egységek maximális számát jelöli.

II. MELLÉKLET

A bruttó végső nemzeti fogyasztás és a kiszámítására szolgáló képlet

A villamos energia esetében a bruttó végső nemzeti fogyasztás (GFNC) fogalma alapvető fontosságú a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (2) bekezdése szerint ingyenesen kiosztható kibocsátási egységek maximális számának meghatározásához. Ez a fogalom azonban nem egyezik meg az Eurostat által meghatározott, illetve alkalmazott statisztikai fogalommal, és azt a 10c. cikk összefüggésében kell értelmezni.

Az irányelv 10c. cikkének vonatkozó rendelkezései fényében a bruttó végső nemzeti fogyasztásnak magában kell foglalnia a végső fogyasztók számára nyújtott villamos energia mennyiségét, azaz egy adott ország belföldi fogyasztóinak teljes villamosenergia-fogyasztását, amelybe beleértendő a végső fogyasztók által elfogyasztott villamos energia előállításához, szállításához és elosztásához szükséges villamosenergia-termelés is.

A villamosenergia-export és -import tekintetében kizárólag az exportot meghaladó mértékű importot (azaz a nettó importot) kell figyelembe venni egy adott tagállam bruttó végső nemzeti fogyasztásának kiszámításakor. Mivel a tagállamok villamosenergia-termelőit nem illetik meg ingyenes kibocsátási egységek azon villamos energia vonatkozásában, amely bár az adott tagállamban kerül elfogyasztásra, nem ott állítják elő, a bruttó végső nemzeti fogyasztás kiszámításakor a nettó importot nem kell figyelembe venni.

A bruttó végső nemzeti fogyasztás kizárólag a villamos energiára vonatkozik, az egyéb energiatípusokra nem. Az átláthatóság kedvéért a bruttó végső nemzeti fogyasztást nyilvánosan elérhető adatokra és széles körben elfogadott, például az Eurostat által biztosított és alkalmazott statisztikai fogalmakra támaszkodva kell meghatározni. A bruttó végső nemzeti fogyasztás kiszámítására szolgáló képlet a következő:

$$GFNC = FEC - M_{NET} + \{[(FEC - M_{NET})/(TGEP + M_{NET})] \times TDL\} + \{[(FEC - M_{NET})/TGEP] \times C_{EG}\}$$

	Statisztikai fogalmak	Eurostat – kód a 6000-es termékkódon („villamos energia”) belül
GFNC	Bruttó végső nemzeti villamosenergia-fogyasztás	Tárgytalan
FEC	Végső energiafogyasztás (a villamos energia vonatkozásában)	101700
M_{NET}	Nettó villamosenergia-behozatal	100600
TGEP	Összes bruttó villamosenergia-termelés	107000
TDL	Szállítási és elosztási veszteségek	101400
C_{EG}	A villamosenergia-ágazat villamosenergia-fogyasztása	101301

A képlet alkalmazása során a táblázatban szereplő tényezőknek a 2005 és 2007 közötti időszakra vonatkozó éves átlagát kell használni. A képlet alapján kapott eredmény megfelel az I. melléklet szerinti $GFNC_{05-07}$-nek.

III. MELLÉKLET

Demonstrációs szakaszban lévő, előre meghatározott új technológiák

A. PROJEKTKATEGÓRIÁK

I. **CLT-demonstrációs projektek kategóriái (a teljesítményre vonatkozó minimumértékek megadásával** [1]**):**

— villamosenergia-termelés: égetés előtt, 250 MW,

— villamosenergia-termelés: égetés után, 250 MW,

— villamosenergia-termelés: oxyfuel-eljárás, 250 MW;

II. **Innovatív RES-demonstrációs projektek kategóriái (a kapacitásra vonatkozó minimumértékek megadásával):**

— Bioenergia – projekt-alkategóriák:

— Lignocellulóz átalakítása pirolízissel szilárd, folyékony vagy iszapszerű köztes bioenergia-hordozóvá, végtermékben kifejezve 40 kilotonna/év kapacitással

— Lignocellulóz átalakítása pörköléssel szilárd, folyékony vagy iszapszerű köztes bioenergia-hordozóvá, végtermékben kifejezve 40 kilotonna/év kapacitással

— Lignocellulóz átalakítása gázosítással szintetikus földgázzá vagy szintézisgázzá és/vagy villamos energiává, végtermékben kifejezve 40 millió Nm^3/év, illetve – villamos energia esetében – 100 GWh/év kapacitással

— Lignocellulóz átalakítása közvetlen égetéses gázosítással bioüzemanyaggá vagy folyékony bio-energiahordozóvá és/vagy villamos energiává, végtermékben kifejezve 15 millió liter/év, illetve – villamos energia esetében – 100 GWh/év kapacitással. A szintetikusföldgáz-előállítás ki van zárva ebből az alkategóriából

— Lignocellulóz-tartalmú nyersanyag, például vaspác és/vagy pirolízis- vagy pörköléstermékek átalakítása folyamatos gázosítással bármilyen bioüzemanyaggá, végtermékben kifejezve 40 millió liter/év kapacitással

— Lignocellulóz átalakítása villamos energiává alsó fűtőértékkel (50 % nedvességtartalom) számolva 48 %-os hatásfokkal, legalább 40 MWe kapacitással

— Lignocellulóz átalakítása vegyi és biológiai eljárásokkal etanollá és nagyobb szénatomszámú alkoholokká, végtermékben kifejezve 40 millió liter/év kapacitással

— Lignocellulóz és/vagy háztartási hulladék átalakítása vegyi és biológiai eljárásokkal biogázzá, bioüzemanyaggá vagy folyékony bio-energiahordozóvá, metánmennyiségben kifejezve 6 millió Nm^3/év vagy végtermékben kifejezve 10 millió liter/év kapacitással

— Algák és/vagy mikroorganizmusok átalakítása biológiai és/vagy vegyi eljárásokkal bioüzemanyaggá vagy folyékony bio-energiahordozóvá, végtermékben kifejezve 40 millió liter/év kapacitással

Megjegyzés: A bioüzemanyagok és a folyékony bio-energiahordozók tekintetében teljesülniük kell a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról szóló 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [2] szerinti fenntarthatósági kritériumoknak.

— Koncentrált napenergia – projekt-alkategóriák:

— Sóolvadékkal vagy más környezetkímélő hővezető folyadékkal működő, 30 MW névleges kapacitású napkohó vagy Fresnel-rendszer

— Közvetlen gőzfejlesztésen alapuló, 30 MW névleges kapacitású napkohó vagy Fresnel-rendszer. A közvetlenül fejlesztett gőz kilépési hőmérsékletének meg kell haladnia az 500 °C-ot

— 50 MW névleges kapacitású, forrógőz-körforgáson alapuló naptoronyrendszer (többtornyos vagy lineáris kollektorok és torony kombinációja)

— 30 MW névleges kapacitású, több mint 750 °C hőmérsékletű sűrített levegővel és szolártermikus hibrid gázturbinával üzemelő naptoronyrendszer

[1] A CLT esetében a teljesítményre vonatkozó minimumértékeket leválasztás előtti bruttó villamosenergia-teljesítményben adjuk meg.
[2] HL L 140., 2009.6.5., 16. o.

— 20 %-nál nagyobb hatásfokú (napenergiából villamos energia) és legalább 25 MW névleges kapacitású széles spektrumú „Stirling Solar Dish” technológiájú erőmű

Megjegyzés: A demonstrációs erőművekben nem alkalmazhatnak szárazhűtési, hibridizációs és (fejlett) hőtárolási megoldást.

— Fotovoltaika – projekt-alkategóriák:

— 20 MW névleges kapacitású, széles spektrumú koncentrátoros fotovoltaikus erőmű

— 40 MW névleges kapacitású, széles spektrumú, többkomponensű, vékonyréteges szilíciumkristályos fotovoltaikus erőmű

— 40 MW névleges kapacitású, széles spektrumú, réz-indium-gallium-diszelenid (CIGS) cellás fotovoltaikus erőmű

— Geotermikus energia – projekt-alkategóriák:

— 5 MWe névleges kapacitású, megnövelt hatékonyságú geotermikus rendszerek tenziós feszültségterekben

— 5 MWe névleges kapacitású, megnövelt hatékonyságú geotermikus rendszerek kompressziós feszültségterekben

— 5 MWe névleges kapacitású, megnövelt hatékonyságú geotermikus rendszerek tömör szerkezetű, mélyen fekvő üledékes kőzetekben, gránitban és egyéb kristályos szerkezetekben

— 5 MWe névleges kapacitású, megnövelt hatékonyságú geotermikus rendszerek mélyen fekvő mészkőben

Megjegyzés: Az azonos villamosenergia-határértékek mellett működő kapcsolt üzemű hő- és villamosenergia-termelő egységek kizárólag a villamosenergia-termelés tekintetében támogathatók.

— Szélenergia – projekt-alkategóriák:

— 40 MW névleges kapacitású tengeri szélerőmű (legalább 6 MW-os turbinák)

— 40 MW névleges kapacitású tengeri szélerőmű (legalább 8 MW-os turbinák)

— 40 MW névleges kapacitású tengeri szélerőmű (legalább 10 MW-os turbinák)

— 25 MW névleges teljesítményű úszó tengeri szélerőműtelep

— Komplex terepviszonyokra (pl. erdős vidék, hegyvidék) optimalizált, 25 MW névleges kapacitású szárazföldi szélturbinák

— Hideg éghajlatra (– 30 °C alatti hőmérséklet, tartós jegesedési körülmények között) optimalizált, 25 MW névleges teljesítményű szárazföldi szélturbinák

— Tengeri energia – projekt-alkategóriák:

— 5 MW névleges kapacitású hullámerőmű

— 5 MW névleges kapacitású tengeráram- vagy árapályerőmű

— 10 MW névleges kapacitású tengeri termikusenergia-átalakítás (OTEC-technológia)

— Vízenergia – projekt-alkategóriák:

— Villamosenergia-termelés magas hőmérsékletű szupravezető gerjesztőtekercselésű generátorokkal: 20 MW

— Megosztott megújulóenergia-gazdálkodás (intelligens hálózatok) – projekt-alkategóriák:

— Túlnyomórészt napenergiát hasznosító megújulóenergia-gazdálkodás és -optimalizáció kis- és nagyméretű megosztott generátorokkal vidéki környezetben (20 MW kisfeszültségű hálózaton + 50 MW nagyfeszültségű hálózaton)

— Túlnyomórészt szélenergiát hasznosító megújulóenergia-gazdálkodás és -optimalizáció kis- és nagyméretű megosztott generátorokkal vidéki környezetben (20 MW kisfeszültségű hálózaton + 50 MW nagyfeszültségű hálózaton)

— Megújulóenergia-gazdálkodás és -optimalizáció kis- és nagyméretű megosztott generátorokkal városi környezetben (20 MW kisfeszültségű hálózaton + 50 MW nagyfeszültségű hálózaton)

Megjegyzés: Hasznos terhek (elektromos fűtőberendezések/hőszivattyúk stb.) alkalmazása megengedett.

IV. MELLÉKLET

Infrastruktúra, tiszta technológiák, energia-összetétel és az energiaforrások diverzifikációja

Ha megvizsgáljuk, hogy a vonatkozó uniós jogszabályok ([1]) miként használják az „infrastruktúra" fogalmát, egyértelműen látszik, hogy az magában foglalja a hálózathoz kapcsolódó, a villamos energia szállításának (pontosabban szállításának és elosztásának) biztosításához szükséges összes létesítményt. Ezzel együtt az „infrastruktúra" fogalmát úgy is lehet értelmezni, hogy az a villamosenergia-termelő erőműveket is magában foglalja.

Bár a „tiszta technológiák" esetében nem létezik általánosan alkalmazható definíció, ezen iránymutatás alkalmazásában a Bizottság e kifejezés alatt olyan villamosenergia-termelési technológiákat ért, amelyek viszonylag alacsony szén-dioxid-kibocsátással járnak, vagy környezetvédelmi szempontból előnyösebbek, ideértve a megújuló energiaforrásból előállított energiát is.

A Bizottság megítélése szerint a teljes elsődleges energiaellátáson és a villamos energia előállításán belül a megújuló energiaforrásokból származó energia arányának növelése minden esetben hozzájárul az energia-összetétel és az energiaforrások diverzifikációjához, hiszen az energiaellátás ily módon kiegyensúlyozottabbá válik és kevésbé függ a fosszilis tüzelőanyagok behozatalától.

Az EU hazai energiatermelése folyamatosan csökken, ez pedig az energiaimporttól való függés növekedését vetíti előre ([2]). Példaként említhetjük, hogy 2020-ra az előrejelzések szerint az Unió földgázbehozatala a jelenlegi 61 %-ról várhatóan 73 %-ra fog nőni. Bár ez az érték uniós szinten nézve viszonylag kiegyensúlyozott helyzetet tükröz, számos olyan, a 10c. cikk szerinti átmeneti ingyenes kiosztásra jogosult tagállam van, amely földgázszükségleteinek kielégítéséhez 100 %-ban egyetlen szállítóra támaszkodik. Az ilyen esetekben az érintett tagállam gázellátásának diverzifikációját szolgáló beruházások jelentős mértékben hozzájárulhatnak az energia-összetétel diverzifikációjához és az ellátásbiztonság növeléséhez. A beruházásoknak illeszkedniük kell azon célkitűzéshez, hogy az érintett tagállam energiaellátásának szén-dioxid-intenzitása csökkenjen, ami egyúttal az ellátásbiztonság növelésének és az üvegházhatású gázkibocsátás csökkentésének is egyik módja.

([1]) A villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 96/92/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2003/54/EK irányelv; a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/54/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2009/72/EK irányelv; a villamos energia határokon keresztül történő kereskedelme esetén alkalmazandó hálózati hozzáférési feltételekről és az 1228/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 714/2009/EK rendelet és a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról, valamint a 2001/77/EK és a 2003/30/EK irányelv módosításáról és azt követő hatályon kívül helyezéséről szóló 2009/28/EK rendelet.

([2]) A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az energiapolitika második stratégiai felülvizsgálata, az Európai Unió cselekvési terve az energiaellátás biztonsága és az energiapolitikai szolidaritás terén, COM(2008) 781 végleges.

V. MELLÉKLET

Az ingyenes kiosztásra jogosító beruházások típusai

A 2003/87/EK irányelv 10c. cikke értelmében az alábbi beruházástípusok jogosíthatnak ingyenes kiosztásra:

Beruházástípus	
A	Az infrastruktúrán végrehajtott utólagos korszerűsítés
B	Infrastruktúra bővítése
C	Tiszta technológiák
D	Az energia-összetétel diverzifikációja
E	Az ellátási források diverzifikációja

A 10c. cikk értelmében többek között az alábbi beruházástípusok jogosíthatnak ingyenes kiosztásra:

a) A villamosenergia-termelés korszerűsítése, hogy az hatékonyabbá váljon és kevesebb szén-dioxid-kibocsátással járjon (vagyis javuljon a nettó és a bruttó villamosenergia-fogyasztás átlaga, más szóval a bruttó villamosenergia-fogyasztáshoz viszonyítva növekedjen a nettó fogyasztás aránya és kevesebb legyen a MW_e-kénti szén-dioxid-kibocsátás)

b) A széntüzelésű erőművek szén-dioxid-kibocsátásának csökkentése utólagos korszerűsítő átalakítások révén (az elérhető legkorszerűbb megoldások alkalmazásával)

c) Villamos energia előállítása megújuló energiaforrások bevonásával (a megújuló energiaforrásokról szóló irányelvben rögzítettnél nagyobb mértékben), ezen belül a hálózattal kapcsolatos követelmények

d) Magas szén-dioxid-kibocsátással járó termelési kapacitás alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó termelési kapacitással való felváltása

e) Szén-dioxid-leválasztás és -tárolás

f) Intelligens hálózatok

g) Kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés (CHP), ezen belül a hálózattal kapcsolatos követelmények

A felsorolás nem teljes körű. Valamennyi olyan támogatható beruházás esetében, amelyhez állami támogatást is nyújtanak, meg kell vizsgálni a támogatás összeegyeztethetőségét az állami támogatásokra vonatkozó szabályok alapján.

VI. MELLÉKLET

Modellalapú előrejelzések a harmadik kereskedési időszakban érvényes szén-dioxid-árakról

A szén-dioxid-árakra vonatkozó előrejelzések (a CO_2 tonnánkénti átlagára EUR-ban)	2010–2014	2015–2019
EUR, 2008	14,5	20,0
EUR, 2005	13,6	18,7

A fenti értékek „Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának 20 %-ot meghaladó mérséklésére irányuló lehetőségek elemzése és a kibocsátás-áthelyezés kockázatának vizsgálata" című bizottsági közleményt kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumban (Háttérinformációk és elemzés, II. rész, SEC(2010) 650) meghatározott alaphelyzetből kiindulva kerültek meghatározásra.

VII. MELLÉKLET

Minta a 10c. cikk (5) bekezdése szerinti kérelem elkészítéséhez

A kibocsátási egységek 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (5) bekezdése szerinti átmeneti ingyenes kiosztására vonatkozó kérelmeiket a tagállamoknak az alábbi minta alapján, az alábbiakban felsorolt információkat feltüntetve kell benyújtaniuk:

A. *A tagállam jogosultsága*

Bizonyíték arra vonatkozóan, hogy a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (1) bekezdésében szereplő feltételek közül legalább az egyik teljesült.

B. *A létesítményeknek a kibocsátási egységek átmeneti ingyenes kiosztására való jogosultsága, az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek maximális száma és az ezen létesítmények számára kiosztott kibocsátási egységek száma, az át nem ruházható kibocsátási egységeket is beleértve*

1. A kibocsátási egységeknek a 2003/87/EK irányelv 10c. cikke szerinti átmeneti ingyenes kiosztására jogosultnak ítélt létesítmények jegyzéke

2. A 2013-ban és az azt követő években kiosztható ingyenes kibocsátási egységek maximális száma

3. Az ingyenes kibocsátási egységek átmeneti kiosztása létesítményekre lebontva

3.1. Az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek száma a 2005–2007 közötti hitelesített kibocsátásadatok alapján

3.2. Az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek száma bizonyos referenciaértékekhez viszonyítva

3.3. Részletes információk a jogosult létesítmények számára kiosztott, át nem ruházhatónak minősített kibocsátási egységek számáról

C. *A nemzeti terv és az abban szereplő beruházások, a nemzeti tervben szereplő beruházások jogosultsága, az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek piaci értéke és a beruházások összege közötti egyensúly*

A nemzeti terv azt a stratégiát mutatja be, amelynek révén az adott tagállam a kibocsátási egységek átmeneti ingyenes kiosztásának időszakában meg kívánja valósítani a villamosenergia-termelés korszerűsítését. A nemzeti terv rögzíti az ezzel kapcsolatos beruházásokat, valamint azt, hogy az egyes beruházástípusok hogyan járulnak hozzá a fenti cél eléréséhez. A nemzeti terv továbbá az abban rögzített minden egyes beruházás megvalósítását egy adott évhez rendeli, figyelembe véve azt, hogy a kibocsátási egységek átmeneti ingyenes kiosztásának időszaka során az ingyenes kibocsátási egységek száma folyamatosan csökken.

A tagállamoknak a nemzeti tervükben szereplő valamennyi beruházás esetében fel kell tüntetniük:

— A beruházás végrehajtásával megbízott vállalat nevét

— A beruházás típusát az V. mellékletnek megfelelően

— A beruházás összegét

— Az érintett vállalat részére az adott beruházás megvalósításához ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek számát és piaci értékét, továbbá

— Azon elveket, amelyekkel a beruházás összhangban áll, ideértve a beruházási elvekkel való összhang ellenőrzésére szolgáló információkat is

Amennyiben egy tagállam olyan mechanizmusban vesz részt, amelynek célja a 2003/87/EK irányelv 10c. cikke szerinti ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek értéke és a nemzeti tervben szereplő beruházások értéke közötti összhang biztosítása, a tagállamnak ismertetnie kell a mechanizmus által alkalmazott átfogó megközelítést, a jogalapot és a mechanizmus működésének részleteit. Gondoskodnia kell továbbá olyan jogszabályi rendelkezésekről, amelyek biztosítják, hogy a mechanizmus keretében megvalósuló nettó pénzügyi mozgásokkal kapcsolatos információkat a Bizottság a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkének (1) bekezdése szerinti éves jelentésben megkapja.

D. *A nemzeti terv alapján előirányzott beruházásokra vonatkozó ellenőrzési és végrehajtási rendelkezések*

A tagállamoknak részletesen be kell mutatniuk az alábbiakat:

— Az adott tagállamban hatályos ellenőrzési és végrehajtási rendelkezések, köztük a megfelelőségi mutatók, valamint a beruházások helyszíni ellenőrzésével és független vizsgálatával kapcsolatos rendelkezések, továbbá

— Olyan rendelkezések, amelyek révén biztosítható azon kötelezettség teljesítése, hogy a vállalkozók a nemzeti tervben szereplő beruházásokat megvalósítsák, továbbá az ezen kötelezettség nem teljesítése esetén alkalmazandó szankciók.

E. *Átláthatóság és nyilvános konzultáció*

A tagállamoknak röviden be kell mutatniuk a kérelem és a terv elkészítésének folyamatát, és azt, hogy arról a nyilvánosság miként értesül és hogyan vesz részt a folyamatban.

VIII. MELLÉKLET

Példák a megfelelőségi mutatókra

Az ellenőrzési és végrehajtási rendelkezések között olyan megfelelőségi mutatóknak is szerepelniük kell, amelyek révén bizonyítható, hogy a beruházások megfelelnek az iránymutatásban szereplő elveknek, különösen a nemzeti tervre vonatkozóaknak.

A következő lista néhány példával szolgál a megfelelőségi mutatókra (a felsorolás nem teljes körű):

a) A 2003/87/EK irányelv 10c. cikke szerinti beruházásokhoz kapcsolódó egyes létesítményekben alkalmazott technológia kibocsátási tényezőjének összehasonlítása az utólagos korszerűsítés/bővítés előtt alkalmazott technológia kibocsátási tényezőjével.

b) A 10c. cikk szerinti beruházásokhoz kapcsolódó egyes létesítményekben alkalmazott technológia kibocsátási tényezőjének összehasonlítása az adott tüzelőanyag vonatkozásában az Unióban rendelkezésre álló legkorszerűbb technológia kibocsátási tényezőjével.

c) A 10c. cikk szerinti beruházások nyomán a nemzeti villamosenergia-termelésből származó összes üvegházhatású gázkibocsátás várható és megvalósult csökkenése (azon kibocsátásmennyiséghez képest, amennyi a beruházás elmaradása esetén volna mérhető).

d) A 10c. cikk szerinti beruházások nyomán a nemzeti villamosenergia-termelés uralkodó fosszilis energiahordozója arányának várható és megvalósult csökkenése.

e) A 10c. cikk szerinti beruházások nyomán a villamosenergia-termelési folyamat/az elosztóhálózat hatékonyságának várható és megvalósult növekedése (megtakarított MWh-ban kifejezve), és a szén-dioxid-kibocsátás ebből eredő csökkenése.

f) A 10c. cikk szerinti beruházások nyomán a nemzeti energia-összetételen belül a szén-dioxid-mentes, illetve alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó tüzelőanyagok részarányának várható és megvalósult csökkenése.

g) A 2008 decemberében termelésben álló azon beépített kapacitások (MW-ben), amelyeket a 10c. cikk szerinti beruházások nyomán alacsonyabb szén-dioxid-kibocsátással járó kapacitásokkal fognak felváltani.

h) A 2008 decemberében termelésben álló, és a 10c. cikk szerinti beruházások nyomán alacsonyabb szén-dioxid-kibocsátással járó kapacitásokkal felváltásra kerülő beépített kapacitások aránya a 2008 decemberében termelésben álló összes beépített kapacitáshoz képest.

i) A megújuló energiaforrások azon beépített kapacitása (MW-ben), amely a 10c. cikk szerinti beruházások nyomán várhatóan bevonódik a termelésbe.

j) A beruházási projekt összköltségén belül a 10c. cikk szerinti finanszírozás aránya.

k) Az egyéb uniós forrásokból és/vagy egyéb köz-vagy magánforrásokból is finanszírozásban részesülő beruházások esetében az egyes uniós forrásokból, illetve köz-vagy magánforrásokból származó finanszírozás aránya.

l) A 10c. cikk szerinti beruházások várható pénzügyi teljesítménye (pl. pénzügyi megtérülési ráta, költség/haszon stb.).